

Urduñako udal-eskola publikoko patioa bernaturalizatzea

Urduñako Udalak, ekintza klimatikorako, jasangarritasunerako eta energia-trantsiziorako udal-politiken eragile aktibatzaile gisa, udalerriko Haur eta Lehen Hezkuntzako udal-eskolako jolastokia naturalizatutako espazio publiko osasungarri eta erresiliente bihurtzea ahalbidetu du, klima-aldaketari lotutako bero-boladen eta euri-uholdeen inpaktuei aurre egiteko. Gainera, hezkuntza-komunitatea integratzeko asmo argia du proiektuak, eta, horren bidez, naturari estuki lotutako eredu pedagogiko berritzailea sustatu nahi da.

Udalerriaren egokitze-gaitasuna hobetzeko helburu eraldatzaileaz haratago, eskolaren eskola-ordutegitik kanpo, herritar guztiek udal-ingurune berde gisa erabili ahal izan dezaten diseinatu da espazio berria.

Eskolako jolastokiaren eremu naturalizatuaren bista orokorra.

Esku-hartzeak barne hartzen dituen NOK tipologia

Eskolako jolastokia berdatzea

Kanpoko eskola-eremuak 3.314 m²-ko azalera du, eta, esku-hartzearen aurretik, % 25 berdeguneek osatzen zuten, eta % 75 zolatutako azalera iragazgaitzak. Egindako lanen ondoren (besteak beste, **176 m² itzalgune berri** sortu dira), **naturalizatutako espazioa areagotu eta 1.736 m² izatera igaro da** (azalera osoaren % 52); **zolatutako azalera, berriz, 1.578 m²-ra** edo jolastokiaren % 48ra **murriztu da**.

Lur begetalaren ekarpena zoladurarik gabeko eremuetan.

Egindako lanei esker, **hormigoi armatuzko zolataren 900 m²** kendu ziren, eta honako hauek osatzen dituzte:

- **75 m-ko haize-babeseko heskai lineal** bat eratzea jolastokiaren perimetroan, tamaina txikiko **120 zuhaitzen** bidez.
- Lorategi-baso jangarri bat sortzea permakulturaren oinarrituta, bai eta baratze bat ere, urte anitzeko landareak, barazkiak, loreak eta oihanpe bat erabiliz, **tamaina handiko 6 zuhaitz eta tamaina txikiko 14 zuhaitz eta zuhaixkekin**. Substratu gisa, konpost heldua eta inausketa birrindua erabili ziren.
- Lehendik zegoen berdegunea egokitzea eta aldatzea. Horretarako, kota eta erliebe berriak zehaztu ziren, **350 m³ landare-lur** erabili zen, ongari berdea (oloa, zalkea eta ziapea), **25 espezie usaintsuko 350 landare** landatu ziren, eta, azkenik, zuhaitz-azal birrindua zabaldu zen.

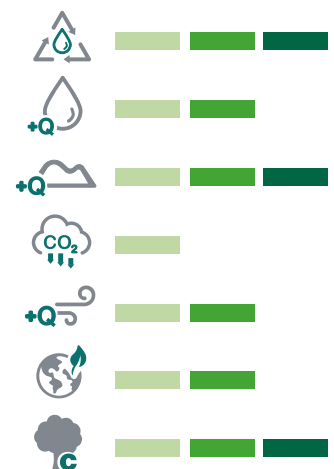
Landareztatutako eremuaren ikuspegi orokorra.

KLIMA-MEHATXUAK

BATERAKO ONURAK

Ingurumenekoak

Sozialak

Ekonomikoak

GJH

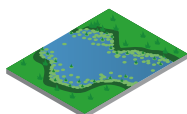

Euri-uren bilketa

Eskolako estalkia **10.000 litroko edukiera** duen lurpeko andel batekin lotu da, euri-ura aprobetxatzeko, landaretza duten zenbait azalera tantaka ureztatzeko sistema automatiko baten bidez.

Euri-urak biltzeko sistemara konektatutako tanta-jario bidezko ureztatzea.

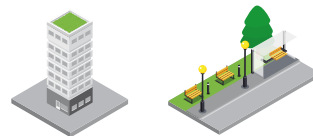

Urmaela

15 m²-ko hezegunea sortu da, eta euri-urak biltzeko sistemara konektatuta dago. Era berean, hezeguneak edateko ura duen iturri bat du ondoan, eta hortik datorren soberako ura hezegunera joaten da.

Urmaela eta edateko ura duen jolastokiko iturritik datorren ur soberakina biltzeko sistema.

Hiri-altzari berdeak

Zurezko egitura eta estalki berdea dituen teilapeko gela bat eraiki da, **40 m²**-ko azalerakoa; agora bat eta elementu naturalak dituen agertokia (egurra eta lurra); eta jolas- eta tailer-gune bat, akazia- eta alertze-egurrezko elementuekin, haren iraunkortasuna ziurtatzeko.

Agora, agertokia eta teilapeko gela atzealdean.

Akazia- eta alertze-egurrezko jolas-gunea.

“Proiektua ezartzeko prozesuak ikaskuntza soziala ekarri du. Proiektuaren helburu estrategikoak adosteko eragile guztien artean egindako partaidetza-prozesuari esker, jolastoki berria topaleku eta sozializazio-gune erakargarri gisa aintzatetsi da, eskola-ordutegiaren barruan zein kanpoan.”

Urduñako Udaleko udal-arduradun teknikoak.

Inplikaturako eragileak

- **Urduñako Udala:**
 - Alkatetza
 - Hirigintza Saila
 - Nekazaritza eta Abeltzaintza Garapenerako Saila, Administrazioa eta Udal Brigada
- **Eusko Jaurlaritzako Hezkuntza Saila**
- **Eusko Jaurlaritzako Natura Ondare eta Klima Aldaketa Saila**
- **Uraren Euskal Agentzia- URA**
- **Hezkuntza-komunitatea**
- **Udaleko auzolan-taldea**
- **Arkitektoen kultura-elkartea**

Datu ekonomikoak

Esku-hartzearen kostua, gutxi gorabehera:
235.000 €

Finantzaketa:
162.000 €
(Tokiko ekoberrikuntza klimatikorako laguntzen programa, 2021; Jolastoki inklusiboak sortzeko laguntzen programa, 2022)

Ikasitakoak

- Sortutako espazio berriak berariazko mantentze-lan teknikoak behar ditu, perma-kulturari buruzko ezagutzekin, eta ikuspegi horretatik diseinatu dira landaretza duten eremuak.
- Garrantzitsua da irakasleen prestakuntza eta laguntza bermatzea, espazioaren hezkuntza-erabilera bermatzeko, espazioa zaintzeko irizpideen arabera.

Arrakasta-faktoreak

Diagnostikoaren eta analisiaren atariko fasea, tokiko testuingurura eta hezkuntza-komunitatearen beharretara egokitutako **lehen diseinu-proposamena** planteatzeko.

Eragile guztiak hasieratik inplikatzeko, partaidetza-eta lankidetzaren bidez.

Obren batzordea sortzea, obrak koordinatzeko eta haien jarraipena egiteko. Bertan, inplikaturako eragile guztiek ordezkaritza izango dute.

Ikasleak inplikatzeko egindako esku-hartzeak **kontserbatzeko lanetan**, betiere ikuspegi pedagogikotik, naturan eta jasangarritasunean oinarritutako hezkuntza ardatz hartuta.

Izaera bereko ekimenetan esperientzia duten **erakundeak inplikatzeko.**